

STRUCTURI LOGICE COMBINAȚIONALE

BAZELE PROGRAMĂRII CALCULATOARELOR

LUCRAREA NR. 7

Asist. Ing. Corina CÎMPANU

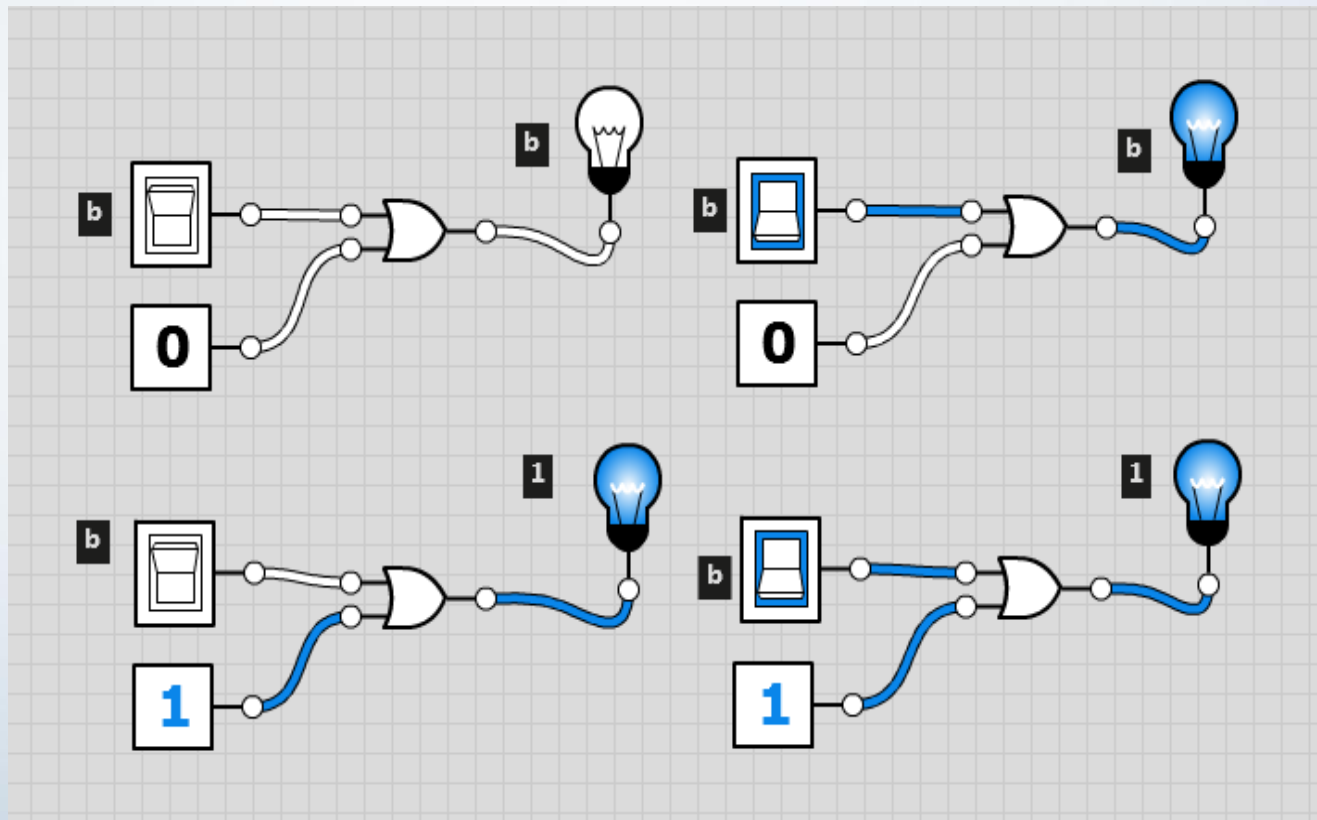
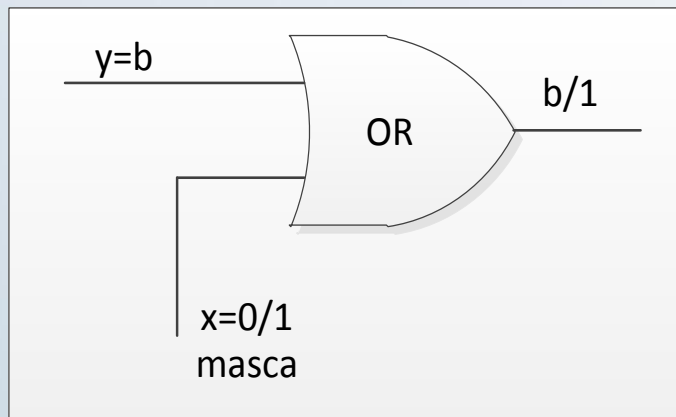
STRUCTURI LOGICE COMBINAȚIONALE

OBIECTIVE

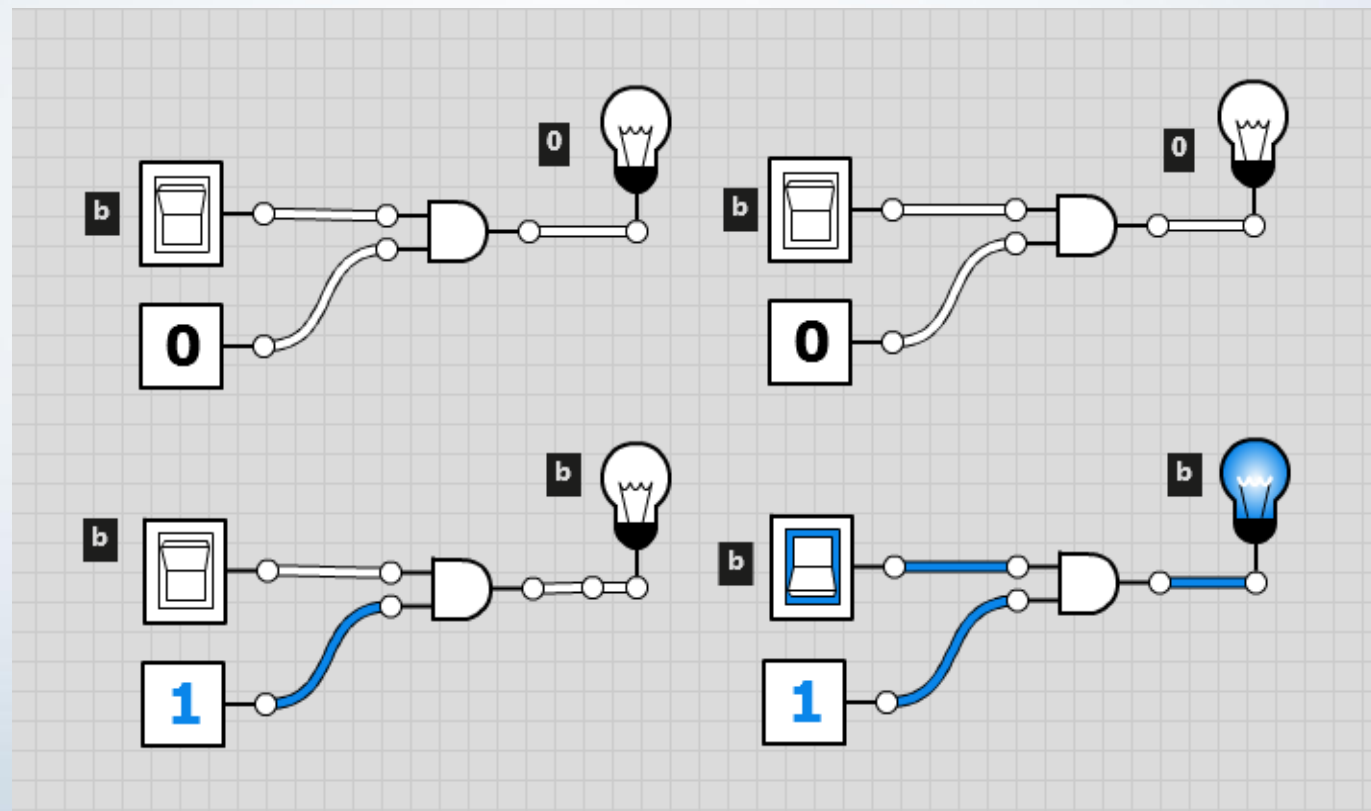
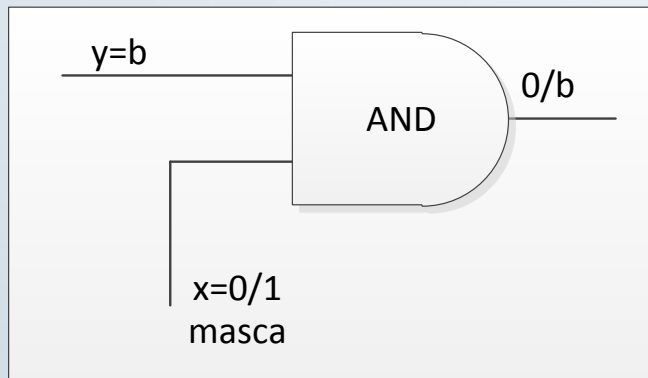
Prin parcurgerea acestei ședințe de laborator studenții vor fi capabili:

- Să implementeze o funcție logică descrisă în limbaj natural;
- Să observe efectul intrării de comandă a unei porți logice;
- Să efectueze operații logice pe biți;
- Să definească principalele structuri logice combinaționale;
- Să explice modul de propagare al unui semnal printr-o schemă cu porți logice.

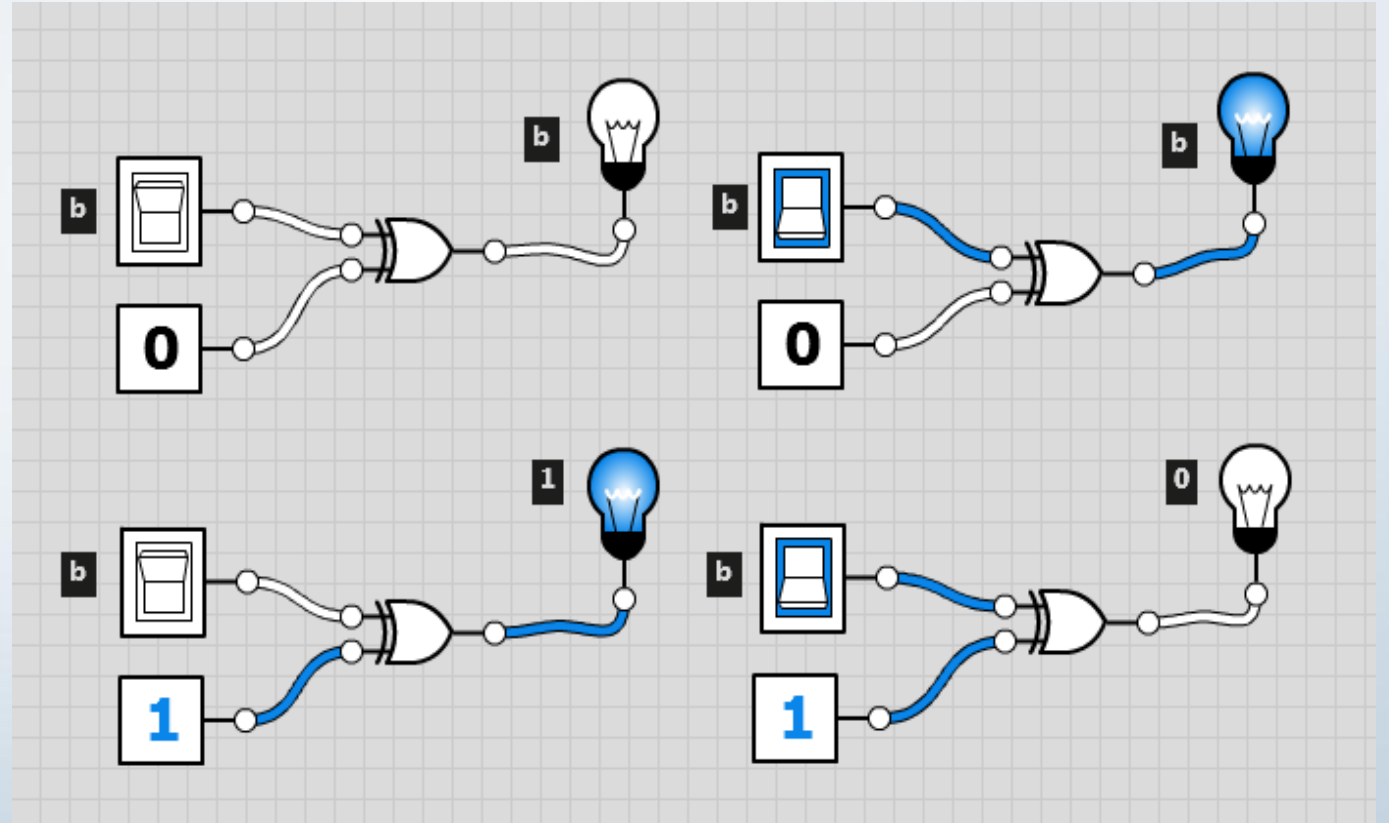
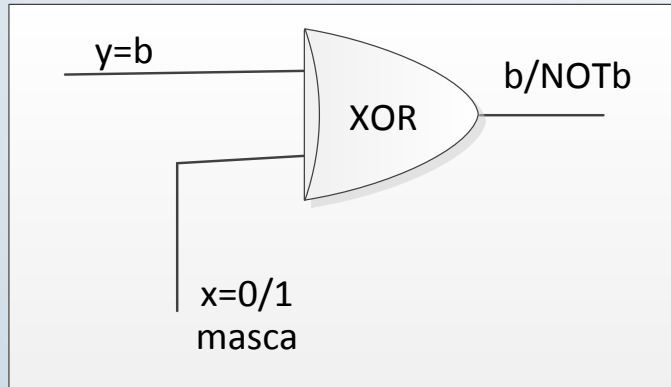
POARTA SAU CU INTRARE DE COMANDĂ

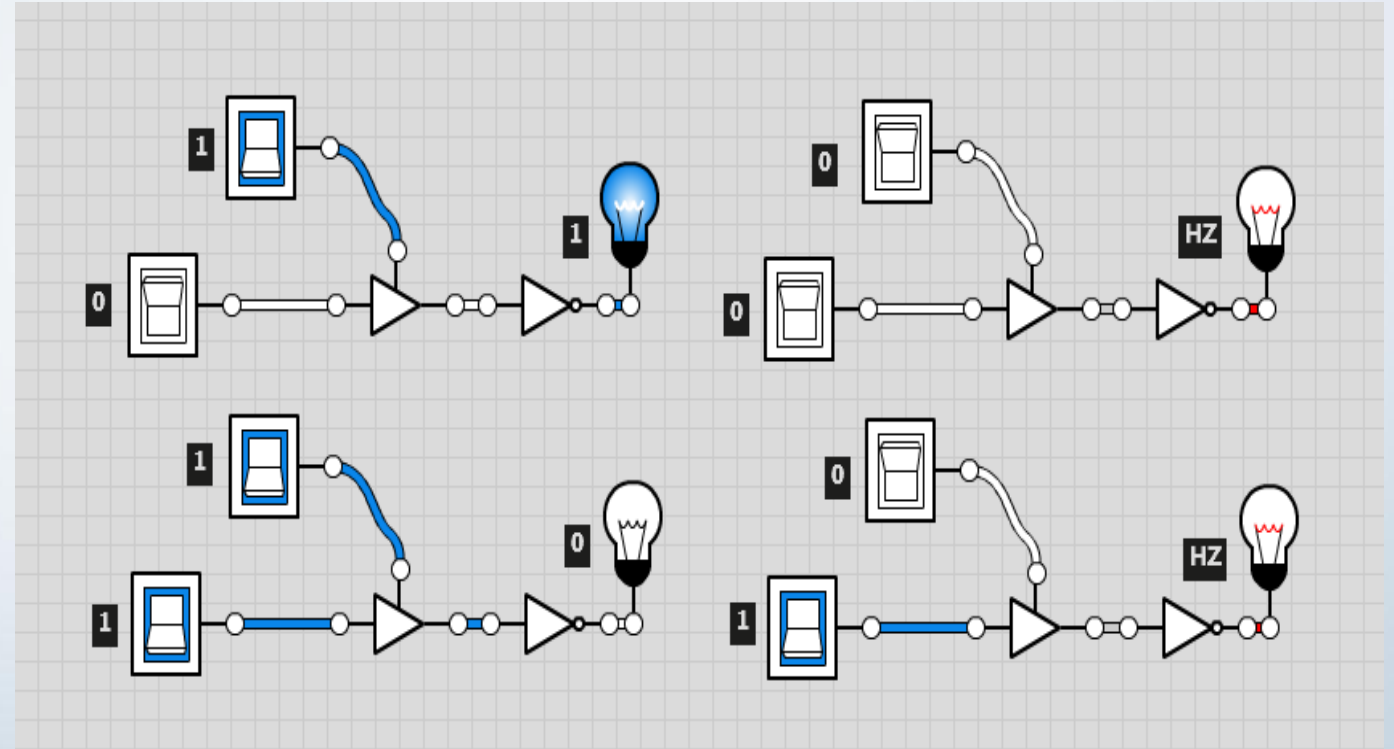
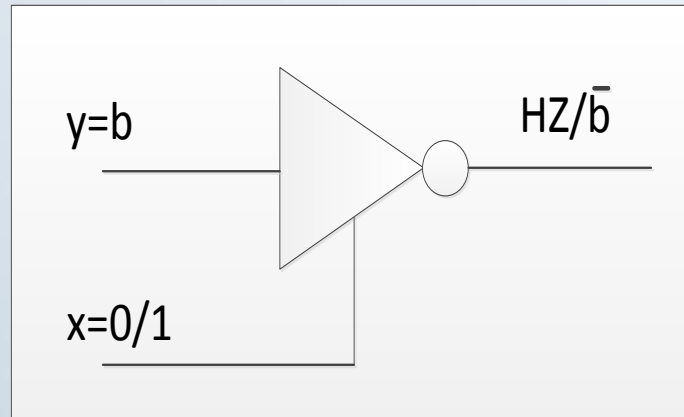
POARTA ȘI CU INTRARE DE COMANDĂ

POARTA XOR CU INTRARE DE COMANDĂ

INVERTORUL CU TREI STĂRI

OPERAȚII LOGICE PE BIȚI

- Și logic cu o mască M
- SAU logic cu o mască M
- XOR logic cu o mască M
- RLC Rotație la stânga cu carry
- RRC Rotație la dreapta cu carry
- RAL Rotație la stânga prin carry
- RAR Rotație la dreapta prin carry

OPERAȚII LOGICE PE BIȚI ȘI LOGIC CU O MASCĂ M

$B =$	b_7	b_6	b_5	b_4	b_3	b_2	b_1	b_0	AND
$M =$	0	0	1	1	1	1	0	0	
$B AND M =$	0	0	b_5	b_4	b_3	b_2	0	0	

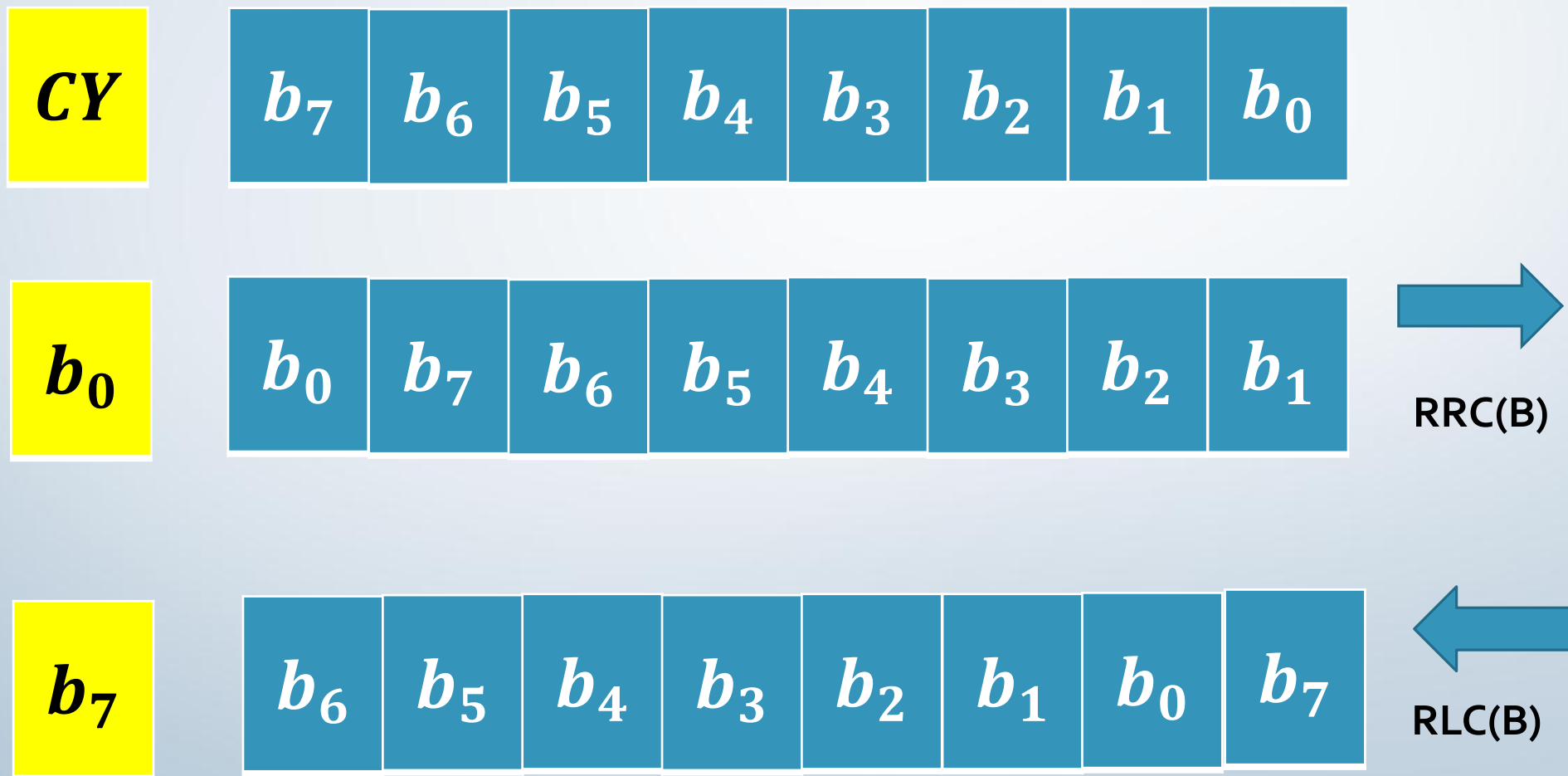
Operații logice pe biți sau logic cu o mască M

$B =$	b_7	b_6	b_5	b_4	b_3	b_2	b_1	b_0	OR
$M =$	0	0	1	1	1	1	0	0	
$B \text{ OR } M =$	b_7	b_6	1	1	1	1	b_1	b_0	

Operații Logice pe Biți XOR Logic cu o Mască M

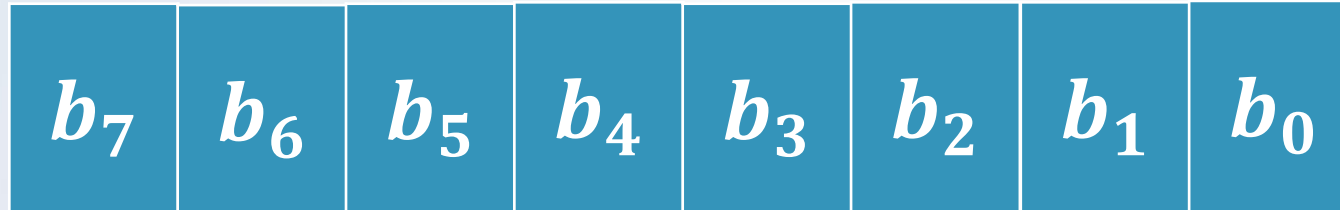
$B =$	b_7	b_6	b_5	b_4	b_3	b_2	b_1	b_0	XOR
$M =$	0	0	1	1	1	1	0	0	
$B \text{ XOR } M =$	b_7	b_6	$\overline{b_5}$	$\overline{b_4}$	$\overline{b_3}$	$\overline{b_2}$	b_1	b_0	

Operații de rotație pe biți RRC, RLC rotații cu carry

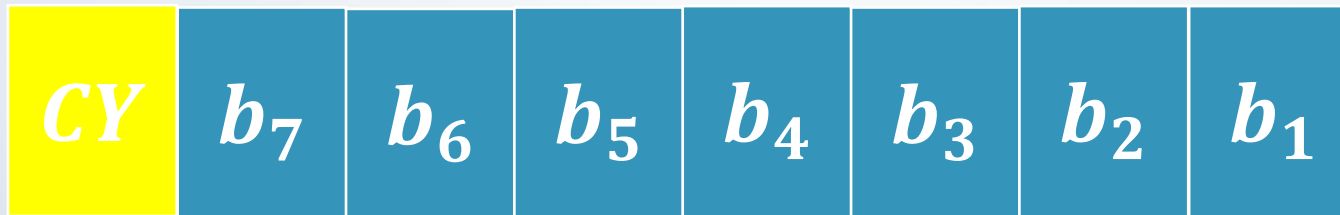
Operații de rotație pe biți RAR, RAL rotații prin carry

CY

$$CY = b_0$$

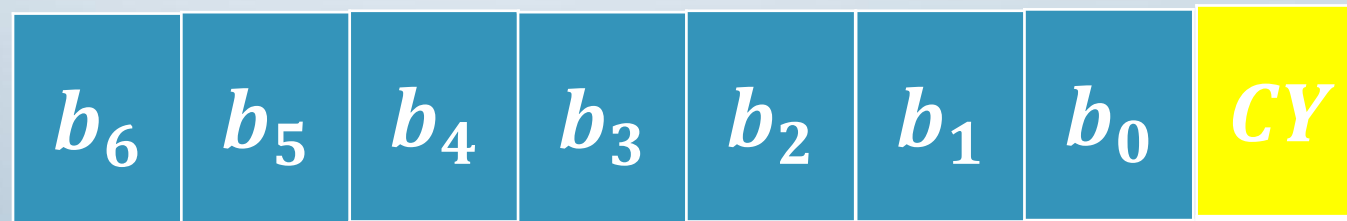
b₀

RAR(B)

$$CY = b_7$$

b₇

RAL(B)

APLICAȚIE A OPERAȚIILOR PE BIȚI: OGLINDITUL UNUI NUMĂR

$$CY = C$$

Inițial B:

Inițial A:

Oglindit(B):

1

RAL(B)

RAR(A)

b_7	b_6	b_5	b_4	b_3	b_1	b_1	b_0
a_7	a_6	a_5	a_4	a_3	a_2	a_1	a_0
b_0	b_1	b_2	b_3	b_4	b_5	b_6	b_7

b_7	b_6	b_5	b_4	b_3	b_2	b_1	b_0	C
a_0	b_7	a_7	a_6	a_5	a_4	a_3	a_2	a_1

APLICAȚIE A OPERAȚIILOR PE BIȚI: OGLINDITUL UNUI NUMĂR

2

RAL(B)

b_6

b_5

b_4

b_3

b_2

b_1

b_0

C

a_0

RAR(A)

a_1

b_6

b_7

a_7

a_6

a_5

a_4

a_3

a_2

3

RAL(B)

b_5

b_4

b_3

b_2

b_1

b_0

C

a_0

a_1

RAR(A)

a_2

b_5

b_6

b_7

a_7

a_6

a_5

a_4

a_3

4

RAL(B)

b_4

b_3

b_2

b_1

b_0

C

a_0

a_1

a_2

RAR(A)

a_3

b_4

b_5

b_6

b_7

a_7

a_6

a_5

a_4

APLICAȚIE A OPERAȚIILOR PE BIȚI: OGLINDITUL UNUI NUMĂR

5	RAL(B)	b_3	b_2	b_1	b_0	C	a_0	a_1	a_2	a_3
	RAR(A)	a_4	b_3	b_4	b_5	b_6	b_7	a_7	a_6	a_5
6	RAL(B)	b_2	b_1	b_0	C	a_0	a_1	a_2	a_3	a_4
	RAR(A)	a_5	b_2	b_3	b_4	b_5	b_6	b_7	a_7	a_6
7	RAL(B)	b_1	b_0	C	a_0	a_1	a_2	a_3	a_4	a_5
	RAR(A)	a_6	b_1	b_2	b_3	b_4	b_5	b_6	b_7	a_7

APLICAȚIE A OPERAȚIILOR PE BIȚI: OGLINDITUL UNUI NUMĂR

8

RAL(B)

b_0	CY	a_0	a_1	a_2	a_3	a_4	a_5	a_6

RAR(A)

a_7	b_0	b_1	b_2	b_3	b_4	b_5	b_6	b_7

APLICAȚIE A OPERAȚIILOR PE BIȚI: OGLINDITUL UNUI NUMĂR

Inițial B:

b_7	b_6	b_5	b_4	b_3	b_2	b_1	b_0

1) RAL(B), RAR(A)

2) RAL(B), RAR(A)

3) RAL(B), RAR(A)

4) RAL(B), RAR(A)

5) RAL(B), RAR(A)

6) RAL(B), RAR(A)

7) RAL(B), RAR(A)

8) RAL(B), RAR(A)

$CY = a_7$

Final B:

C	a_0	a_1	a_2	a_3	a_4	a_5	a_6

Final A=Oglindit(B):

b_0	b_1	b_2	b_3	b_4	b_5	b_6	b_7

APLICAȚIE A OPERAȚIILOR PE BIȚI: INTERCALAREA CIFRELOR A DOUĂ NUMERE

$$CY = C$$

Inițial B:

Inițial A:

Inițial C:

b_7	b_6	b_5	b_4	b_3	b_1	b_1	b_0
a_7	a_6	a_5	a_4	a_3	a_2	a_1	a_0
c_7	c_6	c_5	c_4	c_3	c_2	c_1	c_0

APLICAȚIE A OPERAȚIILOR PE BIȚI: INTERCALAREA CIFRELOR A DOUĂ NUMERE

1	RAL(A)	a_7	a_6	a_5	a_4	a_3	a_2	a_1	a_0	c
	RAL(C)	c_7	c_6	c_5	c_4	c_3	c_2	c_1	c_0	a_7
	RAL(B)	b_7	b_6	b_5	b_4	b_3	b_1	b_1	b_0	c_7
	RAL(C)	c_6	c_5	c_4	c_3	c_2	c_1	c_0	a_7	b_7

2	RAL(A)	RAL(C)	RAL(B)	RAL(C)
3	RAL(A)	RAL(C)	RAL(B)	RAL(C)
4	RAL(A)	RAL(C)	RAL(B)	RAL(C)

APLICAȚIE A OPERAȚIILOR PE BIȚI: INTERCALAREA CIFRELOR A DOUĂ NUMERE

4

RAL(A)

a_4

a_3

a_2

a_1

a_0

c

c_6

c_4

c_2

RAL(C)

c_1

c_0

a_7

b_7

a_6

b_6

a_5

b_5

a_4

RAL(B)

b_7

b_3

b_1

b_1

b_0

c_7

c_5

c_3

c_4

RAL(C)

c_7

a_7

b_7

a_6

b_6

a_5

b_5

a_4

b_4

APLICAȚIE A OPERAȚIILOR PE BIȚI: INTERCALAREA CIFRELOR A DOUĂ NUMERE

1)	$RAL(A), RAL(C), RAL(B), RAL(C)$
2)	$RAL(A), RAL(C), RAL(B), RAL(C)$
3)	$RAL(A), RAL(C), RAL(B), RAL(C)$
4)	$RAL(A), RAL(C), RAL(B), RAL(C)$

Final C=Intercalat(A,B):

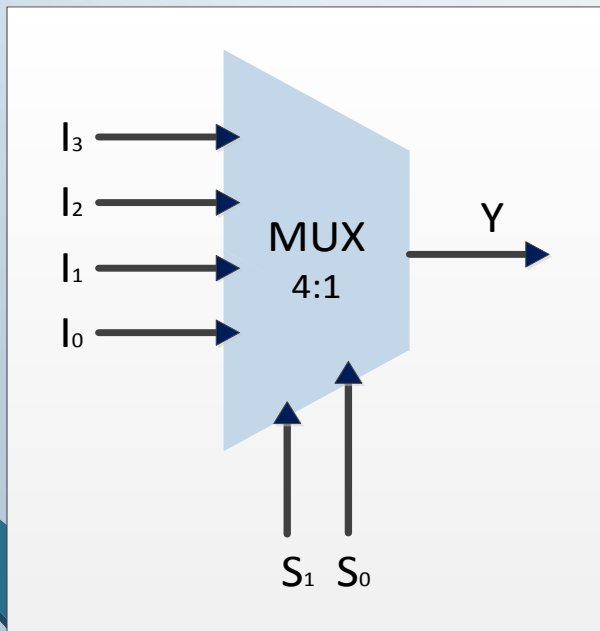
a_7	b_7	a_6	b_6	a_5	b_5	a_4	b_4

STRUCTURI LOGICE COMBINAȚIONALE

- MULTIPLEXORUL
- DEMULTIPLEXORUL
- CODIFICATORUL PRIORITAR
- DECODIFICATORUL
- SUMATORUL
- SEMISUMATORUL

MULTIPLEXORUL

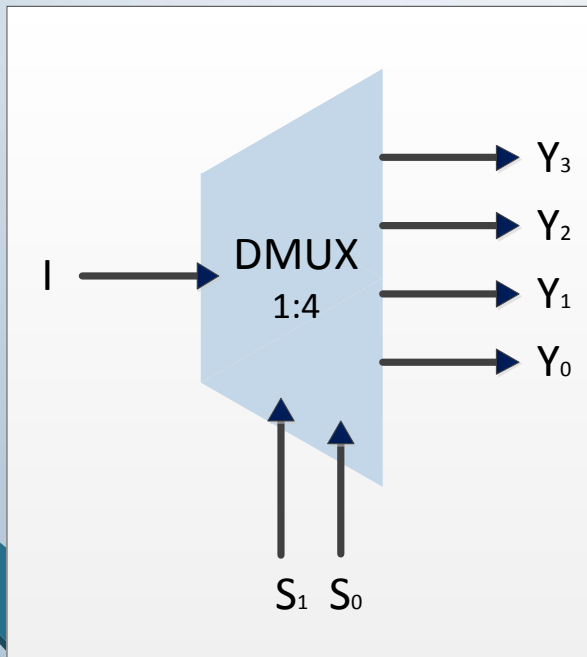
Multiplexorul este o structură logică combinațională care selectează în funcție de codul binar primit pe cele n intrări de selecție, una dintre cele 2^n intrări de date și permite propagarea semnalului de la intrarea respectivă până la unica ieșire. Multiplexorul implementează în hardware funcția de decizie, similară cu "daca...atunci...altfel" pentru $n = 2$ sau "switch...case..." pentru $n > 2$.

S_1	S_0	I_3	I_2	I_1	I_0	Y
0	0	-	-	-	0 1	I_0
0	1	-	-	0 1	-	I_1
1	0	-	0 1	-	-	I_2
1	1	0 1	-	-	-	I_3

DEMULTIPLEXORUL

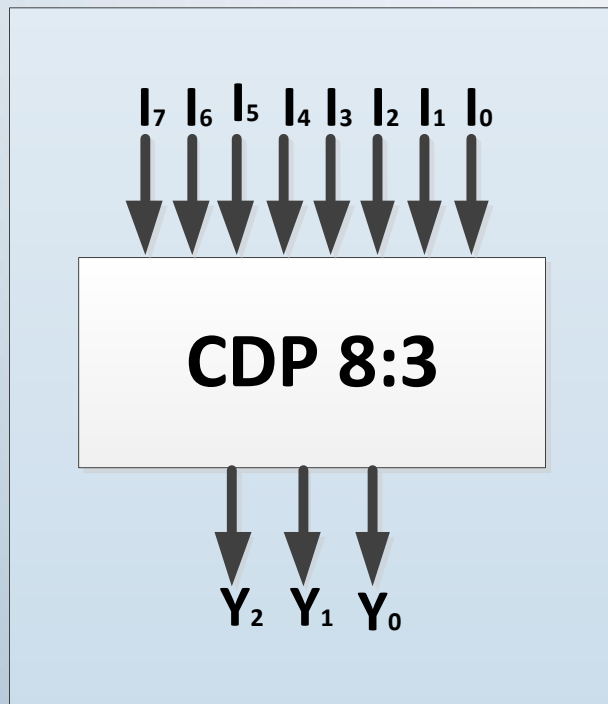
Demultiplexorul este o structură logică combinațională care selectează în funcție de codul binar primit pe cele n intrări de selecție una dintre cele 2^n ieșiri prin care va permite propagarea semnalului de la unica intrare de date. Circuitele DMUX $1:2^n$ se comportă similar cu decodificatoarele pe n biți cu intrare de validare. Demultiplexorul implementează o structură de tipul "dacă selecția este 0, atunci intrarea este conectată la ieșirea Y_0 ; dacă selecția este 1, atunci intrarea este conectată la ieșirea Y_1 " în cazul $n = 2$.

S_1	S_0	I	Y_3	Y_2	Y_1	Y_0
0	0	0	-	-	-	1
		1	-	-	-	-
0	1	0	-	-	1	-
		1	-	-	-	-
1	0	0	-	1	-	-
		1	-	-	-	-
1	1	0	1	-	-	-
		1	-	-	-	-

CODIFICATORUL PRIORITAR

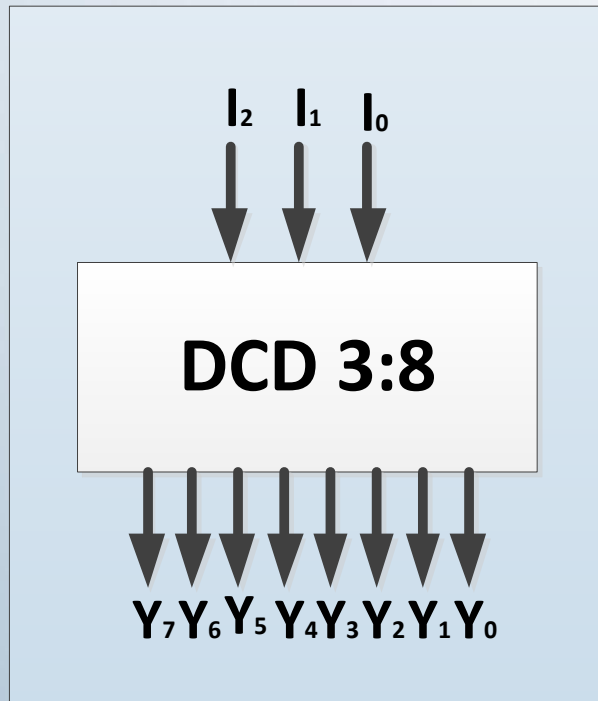
Codificatorul prioritar de 2^n biți este un circuit logic combinațional cu 2^n intrări și n ieșiri. Ieșirea codifică codul binar al celei mai prioritare intrări active.

I_7	I_6	I_5	I_4	I_3	I_2	I_1	I_0	Y_2	Y_1	Y_0
1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
0	1	-	-	-	-	-	-	1	1	0
0	0	1	-	-	-	-	-	1	0	1
0	0	0	1	-	-	-	-	1	0	0
0	0	0	0	1	-	-	-	0	1	1
0	0	0	0	0	1	-	-	0	1	0
0	0	0	0	0	0	1	-	0	0	1
0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0

DECODIFICATORUL

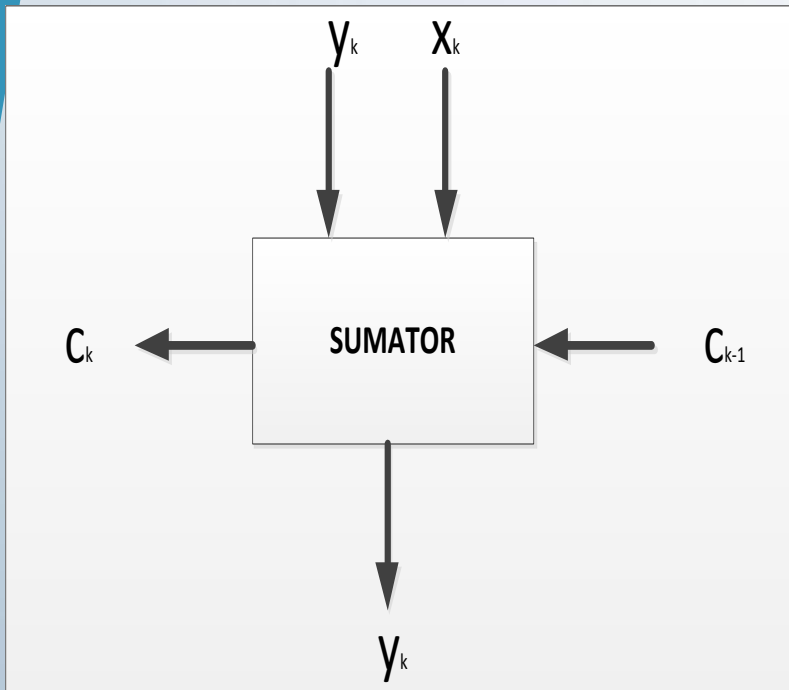
Decodificatorul este o structură logică combinațională cu n intrări de selecție și 2^n ieșiri. Va fi setată pe 1 logic numai ieșirea al cărei identificator binar este determinat de către cele n intrări. Restul ieșirilor vor avea valoarea 0 logic.

I_2	I_1	I_0	Y_7	Y_6	Y_5	Y_4	Y_3	Y_2	Y_1	Y_0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0
1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0
1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0

SUMATORUL

Sumatorul este un circuit logic combinațional cu mai multe ieșiri care adună două intrări se date cu una de transport și generează o ieșire de tip sumă și una de tip transport.

x_k	y_k	C_{k-1}	C_k	S_k
0	0	0	0	0
0	0	1	0	1
0	1	0	0	1
0	1	1	1	0
1	0	0	0	1
1	0	1	1	0
1	1	0	1	0
1	1	1	1	1

SUMATORUL

x_k	y_k	C_{k-1}	C_k	S_k
0	0	0	0	0
0	0	1	0	1
0	1	0	0	1
0	1	1	1	0
1	0	0	0	1
1	0	1	1	0
1	1	0	1	0
1	1	1	1	1

$x_k y_k$ C_{k-1}	00	01	11	10
0	0	0	1	0
1	0	1	1	1

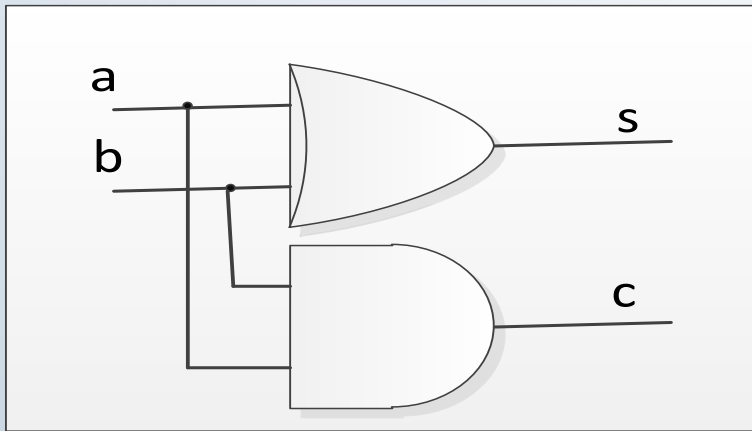
$$C_k = x_k \cdot y_k + c_{k-1} \cdot (x_k + y_k)$$

$$S_k = x_k \cdot y_k \cdot C_{k-1} + \overline{C_k} \cdot (x_k + y_k + C_{k-1})$$

$C_{k-1} C_k$ $x_k y_k$	00	01	11	10
00	0	$\emptyset$	$\emptyset$	1
01	1	$\emptyset$	0	$\emptyset$
11	$\emptyset$	0	1	$\emptyset$
10	1	0	0	$\emptyset$

SEMISUMATORUL

Semisumatorul este un circuit logic combinațional cu două ieșiri care adună două intrări se date și generează o ieșire de tip sumă și una de tip transport.

$$s = a \oplus b$$

$$c = a \cdot b$$

a	b	s	c
0	0	0	0
0	1	1	0
1	0	1	0
1	1	0	1

ÎNTREBĂRI?

